

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De S. Auxibio archiepiscopo Solensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

VITA SANCTI ET GLORIOSI ET ADMIRABILIVM OPERVM EFFECTORIS, PATRIS NOSTRI
Auxibij, Archiepiscopi Solensis, qui fuit discipulus sancti benedicti, Apostoli & Evangelistæ Marci, ex Simeone Metaphraste.

19. FEBRVA.

Roma patria Auxibij.

VOLO vobis narrare, patres & fratres dilecti, admirabilem & præclaram vitam venerandi & sancti patris & Archiepiscopi Auxibij, qui fuit effector operum admirabilium. Vereor autem hoc facere, propterea quod sit indigna, vilis & abiecta oratio. Hic enim primus, tanquam Sol quidam lætus, exortus est in hac ciuitate, illuminans eos, qui sedebant in tenebris erroris simulacrorum, radijs diuinae doctrinae: & tanquam lucida lucerna in sordido loco, diuino oleo irrigatus, luxit in hac ciuitate, donec Christus illuminauit eos, qui in ea habitabant, & exortus est lucifer in cordibus eorum. Sed date mihi, rogo vos, veniam. Ego enim miser, qui sum rudis sermone & scientia, existimaui necessarium, cum sint multa & admirabilia beati Auxibij facta & virtutes, narrare pauca vestrae charitati, quomodo audiui & accepi à viris venerandis, & qui ætate processerant, vt dicit diuina scriptura: Interroga patrem tuum, & annuntiabit tibi: seniores tuos, & dicent tibi. Incipiamus ergo, Deo adiuuante, pulchram narrationem & animæ vtilem.

Deut. 32.

Hic ergo beatus Auxibius ortus quidem fuit ex magna ciuitate Romanorum. Eius autem parentes erant quidem valde diuites, sed gentiles religione. Fuerunt verò eis duo filij, beatus Auxibius & eius frater Themistagoras. Beatus autem Auxibius erat valde vrbanus & mitis, sicut Moses. erat verò mente quoque casta & pudica, sicut beatus Ioseph. & vt semel dicam, erat omni virtute ornatissimus, scitus puer, ætate proficiens. pater autem eius eum erudit omni externa sapientia. Cum fuisset verò ætatis legitimæ, voluerunt eius parentes eum matrimonio vxori coniungere. Beatus autem Auxibius, cum mentem haberet diuinam & perfectam cogitationem, vitamque, quam agebat ex virtute, & carnis castigationem, ad hæc contradicebat. A multis enim de Christo audiebat, & desiderabat fieri Christianus. Parentes autem eius cum hæc audiissent, ei succensebant. Et pater quidem cogebat minitans: mater verò blandiens, consulebat vt hoc faceret. Videns autem beatus Auxibius hanc illorum voluntatem, que afferebat impedimentum bono suo instituto, voluit Roma recedere.

Num. 12.

Gen. 39.

Abhorret à matrimonio.

Cum hoc itaque statuisset, neque vlliquidquam dixisset, paucis post diebus se subduxit à suis parentibus: & cum in portum descendisset, inuenit nauem nauigaturam in partes Orientis. Omnibus itaque relictis, pauca pecunia sumpta ad se alendum, nauem ingressus est. Cum Roma autem soluissent, post aliquot dies venere Rhodum: & cum illinc traiecissent in mare, quod est in Pamphylia, venerunt in Cyprum, & appulerunt in quendam vicum, qui vocatur Portus. distat autem circiter quatuor milliaria à ciuitate Solensium, beatum Auxibium diuina ducente prouidentia, ad ædificationem & salutem multarum animarum. E naui verò egressus, versabatur in vico, qui vocatur Portus, vt se recrearet à nauigatione. ab ea enim fuerat valde iactatus & defatigatus. Accidit autem, vt Barnabas Apostolus Christi, in secunda sua circuitione veniret Cyprum, postquam ipse à Paulo fuerat separatus, faciei visione, non cordis. Cum Marcum autem secum assumpsisset, appulerunt Lapethum. Obeuntes verò totam insulam, venerunt Salaminam, que nunc dicitur Constantia, vt dicit Marcus. & cum inuenissent Heraclidem insulæ Archiepiscopum, & eum agnouissent, docuerunt eum quemadmodum oporteat prædicare Christi Euangelium, & constituere ecclesias, & ministros in eis: & eum valere iubentes, dimiserunt in pace. Cum autem cursum peregisset Barnabas, & martyrij corona fuisset redimitus Constantiæ, Marcum quoque de medio tollerere conabantur iniqui Iudæi. Fugit verò Marcus, & persecuti sunt eum vsque ad Ledron: & cum inuenisset speluncam, & eam esset ingressus, ibi latuit tres dies: & post tres dies recessit ex illo loco, & montem peruadens, transijt per Limnetem. erant autem cum eo Timon & Rhodon: & cum iuissent in vicum, qui vocatur Portus, inuenerunt

Fugit parentes & patriam.

Agor. 15.

in eo

in eo bearum Auxibium, qui Roma recens venerat.

Cùm autem contigisset eos sibi inuicem occurrere, rogauit beatus Marcus Auxibium, è quam esset ciuitate. Ille verò dicit: Ex magna vrbe Roma, propterea quòd factus fuisset Christianus. Apostolus autem Christi Marcus, videns eum teneri Christi desiderio, & esse fidelem & eruditum, descendens ad fontem, eum baptizauit in nomine patris & filij & spiritus sancti. & postquam ipse fuit baptizatus, imponens ei manus, dedit spiritum sanctum. & cùm eum ordinasset Episcopum, & docuisset quomodò oporteat prædicare Christi Euangelium, misit in ciuitatem Solensium, ei mandans & dicens: Fili Auxibi, quoniam ciuitas est dedita cultui simulacrorum, & nondùm susceperunt Dei eloquia, sed versantur in tenebris erroris simulacrorum, fac hoc, quod tibi dico. Nemo iam cognoscat te esse Christianum, sed simula te illorum vti religione: & procedente tempore incipies eis rectè loqui tanquam infantibus, sermone eorum tanquam lacte alens, donèc cùm perfecti euaserint, sint solidi nutrimenti participes. Cùm hæc & his plura dixisset magnus Apostolus & Euangelista Marcus Auxibio, eum dimisit in pace. Inclytus autem Marcus cùm nauem inuenisset Aegyptiam, eam ascendit cum Timone & Rhodone, & nauigantes iuerunt Alexandriam, & illic annunciabat & docebat regnum Dei.

Auxibius à
Marco ba-
ptizatur &
ordinatur
Episcopus.

Ex Limnetæ autem profectus beatus Auxibius & iter faciens, percontatus venit Solos. erat verò prope portas ciuitatis, ad partem occidentalem, templum Iouis, qui falsò apud eos vocatur deus: in quo etiam habitabat sacerdos. & cùm per locum illum transiret beatus Auxibius, vidisset autem sacerdos Iouis eum esse hospitem, eum benignè domi suæ accepit hospitio, & ei mensam apposuit. Mansit ergò apud eum illo die, & die sequenti eum sacerdos interrogauit, dicens: Vnde venis, & quænam est causa, quòd huc ueneris? Respondens autem S. Auxibius, dixit ei: Romanus sum: cùm mihi verò vsus esset nauigare in Palæstinam, descendi in Limnetem: & cùm accepissem huius ciuitatis pulchram esse habitationem, seisciratus huc ueni, & lubenter in ea habito. sed si facis mecum misericordiam, maneam apud te, donèc inueniam locum, ubi habitem. Dicit autem sacerdos: Mane feliciter. Mansit ergò in loco, qui appellatur Iouis, aliquanto tempore, non ostendens se esse Christianum, sed simulans se illorū vti religione, hæc apud se reputans: Si diabolus transfiguratur in angelum lucis, vt eos, qui ei credunt, ad se attrahat, blandisq; & compositis verbis à luce transfert ad tenebras, vt iam faciunt eius ministri: quanto magis debemus nos transfigurare in homines obnoxios iisdem affectionibus, vt eos abducamus à potestate tenebrarū & diaboli, & transferamus ad admirabilem & terribilem lucem agnitionis Iesu Christi filij Dei?

Auxibius
manet apud
Iouis sacer-
dotem.

2. Cor. 11.

Hæc autem & his similia apud se cogitans & faciens Dei seruus Auxibius, mansit in loco prædicto. Cùm verò pauci dies præterisissent, dicit beatus Auxibius sacerdoti Iouis: Frater, habeo quod tibi dicam. Ille autem dicit: Dic. Ei itaque dicit: Quanam de causa colitis deos, cùm sint ligna & lapides? Os habentes, non loquuntur: oculos habentes, non vident: & aures habentes, non audiunt: neq; odorantur oblatum sibi sacrificium. Quem autem colunt Christiani, ipse est verus Deus, vt audiui ab aliquibus Christianis. Multas enim fecit virtutes, sicut audiui. Hæc ergò cùm Iouis audisisset sacerdos, compunctus fuit à verbis Auxibij, & non ampliùs sacrificabat idolis, sed deæterò docebatur à beato Auxibio. Hoc modo satis longo tempore fecit latenter ingrediens in ciuitatem, & secretò docens, & rursus recedens: & exiens, manebat extra ciuitatem in prædicto loco Iouis. Dum ipse ergò versaretur in illo loco, erat Marcus apostolus Alexandria, prædicans Dei Euangelium: qui, postquam multi crediderunt & fuerunt baptizati, exiit ad querendum Paulum Apostolum: & cùm eum inuenisset & adorasset, accepit eum Paulus cum magno gaudio. Tunc Paulo narrauit Marcus, quæ Barnabæ euenissent, & quemadmodum pulchrum cursum confecit, martyr effectus Salamina. Quòd autem Paulus verè Marcum exceperit, ipse mihi fert testimonium, scribens ad Colos. Salutat vos Marcus consobrinus Barnabæ. & dicit Timotheo: Assumens Marcum, duc tecum. est enim mihi utilis ad ministerium. Mansit ergò Marcus cum Paulo vsque ad eius decessum.

Sacerdos
Iouis fit Au-
xibij discipu-
lus.

Colos. 4.
2. Tim. 4.

Cùm verò accepisset Paulus, excessisse Barnabam ex hac vita humana, & nullum esse apostolum, qui in Cypro doceret & annunciaret Christum: id animaduertens, misit Epaphram & Tychicum & quosdam alios in Cyprum, ad Heraclidem insulæ Archi-

episcopum, ad eum scribens, vt Epaphram quidem Paphi constitueret Episcopum: Tychicum autem Neapoli. & similiter vt alios in vnaquaque ciuitate dignos constitueret Episcopos. Descende autem etiam in ciuitatem Solorum, & in ea quere virum Romanum, qui vocatur Auxibius. Eum Solis constitue Episcopum. Sed vide, ne ei imponas manus ad ordinandum. iam enim dignatus est sacerdotio, ordinatus à Marco. Cùm autem accepisset literas beatus Heraclides, quæ ad eum missæ fuerant à magno Apostolo & orbis terræ luminari Paulo, & eas legisset, statim nihil cūctatus, fecit quod iusserat: & cùm venisset in ciuitatem Solos, & quæsiuisset beatum Auxibium, ei significatum est, in quonam loco habitaret. Egressus verò extra ciuitatem in locum, qui vocatur Iouis, inuenit eum illic sedentem. & cùm se inuicem salutassent, dixit beatus Heraclides: Fili Auxibi, ad te missus sum ab Apostolis Christi. Quousquè delitescis in hoc loco, & te non aperis? Quousquè abscondis lampadem sub modio, & non eum potius ponis supra candelabrum crucis, vt luceat in hac ciuitate? Agedum decaterò sis præco veritatis, illumina eos, qui sunt obscurati errore simulacrorum. Quandiù occultas pecuniam, quam accepisti à Domino tuo? Et lucrare septuplum. Stude ipse quoquè audire: Eugè serue bone & fidelis, in paucis fuisti fidelis, super multa te constituam. Non audiuisti diuinam scripturam dicentem, Qui seminant in lachrymis, in exultatione metent? Semina in hac præsentis hyeme, vt illic metas in exultatione in pace. Ne timeas eos, qui occidunt corpus: sed time potius eum, qui potest animam & corpus perdere in gehenna. Ipse enim dixit: Ecce ego mitto vos, tanquam oues in medio luporum. & rursus: Quando tradent vos Præsibus & Regibus, ne sitis solliciti, quomodo aut: quid loquamini. Sanctus enim spiritus docebit vos, quæ oporteat loqui.

Matth. 25.
Psal. 125.
Matth. 10.

Ibidem.

Vides quòd
etiam tunc
ecclesias de
dicabant.

Acto. 1.
Luc. 10.

Matth. 16.

Iohan. 10.

Conciona-
tur ad So-
lenes.

Hæc & his plura cùm sanctus dixisset Heraclides, assumens sanctum Auxibium, ingressus est Solensem ciuitatem, & suis precibus, impressit in terra figuram ecclesiæ, pondere quidem paruum, sed magnam Dei gratia: & cùm eum docuisset omnem ecclesiasticam regulam & formam, sicut ipse didicerat ab Apostolis, commendauit eum Domino: & cùm eum iussisset valere, iuit cum pace in propriam ciuitatem, Dominum glorificans. Sanctus autem Auxibius statim nihil cunctatus, coepit ædificare ecclesiam. & postquam eam dedicauit, ingressus, & se pronum humi deiciens, coepit clamare & dicere cum lachrymis: Domine omnipotens Deus, qui fecisti cælum & terram, mare & omnia, quæ in eis sunt, qui finxisti hominem, puluerem è terra accipies, & eum tua honorans imagine: inuidia autem diaboli deceptum, non es auersatus in finem, o bone, sed ad nos misisti vnigenitum tuum filium, Dominum nostrum Iesum Christum ad salutem & restitutionem generis humani: qui in hac preciosa cruce triumphasti de principibus & potestatibus diaboli: qui sanctis discipulis & Apostolis dedisti virtutem ex alto, & dedisti eis potestatem calcandi super serpentes & scorpiones, & super omnem potestatem inimici: corrobora me quoquè tuum famulum, & da mihi audaciam, vt liberè & sine metu prædicem verbum tuum, & eos illumina tua gratia, vt conuersi ab errore diaboli, agnoscant te solum verum Deum & quem misisti Iesum Christum. Certè benigne & clemens Domine, fac vt inhabitet sanctissimus tuus Spiritus in hac sancta domo, quæ est ædificata in sancto tuo nomine, eamque stabili & confirma, immobilem eam conseruans in tua fide, vsque ad consummationem seculi. Tu enim dixisti Domine, Super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non præualebunt aduersus eam. Conuerte Domine hunc gregem tuum errantem ad sanctam mandram tuam Ecclesiam, bone pastor qui posuisti animam tuam pro tuis ouibus: extende dexteram tuam omnipotentem, brachium tuum excelsum & terribile, & quod non cadit sub adspectum, & baculo tuæ preciosæ crucis expelle Domine lupum rapacem & sanguinem vorantem ex tuo grege. Certè Domine Iesu Christe, congrega errantes, medicare ægotantes, vni omnes in vnum, vt sit vnus grex, vnus pastor. Porrò autem mihi quoquè humili & abiecto aperi portam verbi per tuam clementiam, dum extendo manum meam ad signa & miracula, per vnigenitum tuum filium Iesum Christum Dominum nostrum: Cum quo tibi gloria, honor & potentia, cum sancto & immortalis tuo spiritu, nunc & semper & in secula seculorum, Amen.

Cùm verò peregisset preces, è solo surgens, iuit ad locum publicum ciuitatis, & coepit docere regnum Dei: & cùm magna fuisset ad ipsum congregata multitudo, docebat

bat eos beatus Auxibius, dicēs: Viri fratres & patres, audite me, & credite in Dominum nostrum Iesum Christum, quem ego annūcio vobis, ipse est enim Seruator & refugium omnium, qui credunt in ipsum. Rogo vos & obsecro, accipite lucem cognitionis, extollite in altum oculos mentis vestræ, & obliuiscimini à patribus traditæ cōuersationis, & cognoscite eum, qui est verè Deus & creator vniuersorum, qui potest seruare & perdere animas vestras. Hęc & his similia docēs beatus Auxibius, & publicè prædicās, multis persuasit, vt deponerent quidem vanum errorem simulacrorum, crederent autem in Dominum nostrum Iesum Christum per eius suauem & pulcherrimam doctrinam. Data est autem ei quoquē à Deo gratia curandorum ægrotorum & expellendorum im-mundorum spirituum. Quamobrem in dies adiciebatur magna turba, credēs Domino: & baptizabātur ab Auxibio in nomine Patris & Filij & Spiritūs sancti, ei peccata con-fitentes. Quicunque verò habebant ægrotos, afferebāt eos ad beatum Auxibium. Qui cūm eis manus imposuisset, oēs ab eo curabantur in nomine Domini nostri Iesu Chri-sti. Cūm hęc autem didicissent agrestes regionis, qui erant circuncircā, veniebant in ci-uitatem, & afferebant secum suos ægrotos. Ille verò curabat omnes per inuocationem intemeratā & viuificā Trinitatis, & credentes baptizabantur.

Erat autem vir quidam ex agro quodam, qui vocatur Solopotamius, cui nomen Au-xibius. Is cūm audiisset de beato Auxibio & eius doctrina & de viri virtute, ad eum ve-nit, & se abiecit ad eius pedes, eum rogans & dicens: Venerande pater & bone magister, da mihi Christi signaculum. Venerandus autem & sanctus Christi Pontifex Auxibius, cūm diuinas accepisset scripturas & eum docuisset de patre & filio & spiritu sancto, eum baptizauit in nomine sanctæ & quæ est eiusdem essentiæ Trinitatis. Māsit verò hic Au-xibius è Solopotamio cum sancto & admirabilium operū effectuore patre nostro Au-xibio toto tempore vitæ suæ, ab eo discens. Fuit autem hic quoquē vir venerādus & ad-mirabilis, proficiens in Dei sapientia & gratia, sequens magistri vestigia, & ambulans in timore Dei, doctorem suum imitans in omnibus. Quodam autem die exijt hic Auxibius discipulus beati Auxibij, extra ciuitatem ad partem Orientalem in locum, qui vocatur Tarichi, ad meditandum. Qui cūm venisset ad quādam arborem, sedit sub vmbra eius, & decumbēs dormijt. Dum verò dormiret, eccē formicarum multitudo circa caput ei-us imposita erat, tanquā corona. Cūm autem venisset in locum beatus Auxibius, & id adspexisset, valdè fuit miratus, & in corde suo conseruauit, quæ vidit. Genus enim for-micarum, significat excitare oportere pigram & socordem mētem ad alacre & prom-ptum animi studium ad bona, sicut dicit Solomon: Vade ad formicam o piger, & amu-lare vias illius. Corona autem ei præsignificabat dignitatē sacerdotij, erat enim discipu-lus sessurus super sedē boni magistri & pastoris, & excitato discipulo, ingressus est in ec-clesiam, eratq; deceterò discipulus subiectus magistro in omnibus, & eum obseruabat, tanquā bonus seruus Domino seruiens. Beatus ergò Auxibius nō cessabat diū & no-ctū rogare benignum Deum pro salute & conuersione populi, assiduè eos docēs & ad-monens. Et grex quidē Domini nostri Iesu Christi crescebat, & in dies multiplicabatur; perniciosi autem inimici nostri, in dies minuebatur.

Post hęc autem cūm audiisset Themistagoras, frater beati Auxibij, vbinām is ageret, accessit ipse quoq; Solos simul cūm sua vxore beata Timo. Erat enim hęc quoquē mu-lier admirabilis & planè studiosa virtutis. Cūm verò venissent in ecclesiā, se sunt inui-cem complexi: & fuit magnum gaudium propter eorum aduentum & amborum con-gressionem, & deceterò in episcopatu docebantur, & per catechesim instituebantur à beato Auxibio. Qui deindē eos baptizauit in nomine patris & filij & spiritus sancti. Or-dinauit autem S. Auxibius beatum quidem Themistagoram, diaconum sanctę ecclesiæ: beatam autem Timo eius vxorem, diaconissam ipsius ecclesiæ. Ex quo enim acceperūt sanctum & salutarem baptismum, se à se inuicem separarunt ex consensu, propter re-gnum cęlorū, & ambo deceterò tanquā fratres processerāt ad impatibilitatem. Cūm prouidentia ergò & Dei gratia aduenisset in ciuitatem Solorum, & omnes ferè credidif-sent Domino nostro Iesu Christo, per adhortationem & doctrinā sancti patris nostri & Archiepiscopi Auxibij, ei opem ferente sancto spiritu, animaduertēs Auxibius parua m-esse ecclesiam, si ratio habeatur eorum qui in eam ingrediuntur, statuit edificare maio-rem ecclesiam in nomine benigni & clementis Dei: & flexis suis genibus, diū orauit, vt Deus eū adiuuaret: & suscipere precibus, cūm descripsisset formā sanctę ecclesiæ, benigno

Multi Solē
ses credunt
in Christū.

Prou. 6,

Themista-
goras venit
ad Auxibiu
fratrē suū.

Etia in ori-
entali Eccle-
sia promoti
ad diaconā-
tū, de cōfen-
sū vxorum,
seruārūt p-
petuam cō-
tinentiam.

Deo fauente & adiuuante, admirabile hoc templum magnumque excitauit: hoc est, hanc sanctam catholicam & apostolicam ecclesiam, eam omni ornamento exornans, tanquam sponsam Christi Dei nostri. O bonum pastorem & magistrum, qui pulchre pa- uit gregem Christi. O splendidum luminare, quod illuminauit eos, qui sedebant in tene- bris erroris simulacrorum. O peritum medicum, qui eos qui fuerant sauciati à diabo- lo, curauit per inuocationem sanctæ Trinitatis. Non solum enim morbos corporis cu- rabat beatus Auxibius, sed etiã occulta animæ vulnera medicabatur per sancti spiritû: nempe cogitationes destruens, & omnem altitudinem, quæ extollitur aduersus Dei sci- entiam, imitans magnum Apostolum Paulum, qui omnibus factus est omnia, ut omnes saluos faceret, quotidie moriens propter Christum, qui pro ipso mortuus erat & resur- rexerat.

2. Cor. 10.
1. Cor. 9.

B. Auxibi-
us manit
virgo.

Hic ergo beatus Auxibius virginitatem exercuit à tenera ætate, Eliæ cursum perse- quens. Cum precatione autem & ieiunijs eam auxisset, & fide fuisset roboratus, & spe ductus, consummatum in charitate. Hæc dilexit Auxibius, & eam ornauit, & ab ea fuit or- natus, & in vita præsentis collegit fructus laborum. Nam cum dilexisset virginitatem cum magna abstinentia, & honorasset sacerdotium, ei sedes excelsa traditur, induitur talari tunica, ut seruus Christi, corona decoris ei caput ornatur. Cum sponsa virgo ei esset credita Ecclesia, eius sponsus appellatur per gratiam: & cum seminasset in spiritu san- cto, ex eo metit vitam æternam. Quis ergo, ô dilecti, non admiretur & laudet fortem Christi athletam Auxibium, quod solus pugnaret & superaret inimicum, & rapuerit mag- nam prædam ex eius moribus? Sibi enim mâcipatos omnes habebat inimicus, ingres- sus enim sanctus in ciuitatem Solorum, nullum inuenit Christianum, & omnes Christia- nos fecit per Dei gratiam. Quomodo enim rex, qui misso aliquo duce exercitus ad ciui- tatem, quæ ei resistit, primùm quidem mittit speculatores: deinde is circumfidet ciuita- tem, postquam eam explorauit, donèc eam ceperit & subiecerit regi: Itã etiã fecit beatus Auxibius. Missus enim à cælesti Rege in hanc ciuitatem ad bellum gerendum cum inimico, non prius apertè ingressus est in ciuitatem: sed tanquam speculator, idololatræ habitum ferens alienigenis, intrinsecus autem habens arma crucis occulta in pharetra cordis, & aspiciens simulacra, quæ ab eis colebantur, rursus secedebat extra ciuitatem. Hoc autem fecit longo tempore, & quod est admirabilius, habitans in templo inimici, nempe Iouis, illic primùm cœpit vincere. Nam cum Iouis sacerdotem per catechesim initiasset, eum latenter baptizauit, & euertit templum simulacrorum: & tunc de cetero liberè ingressus in ciuitatē, tanquam fortis miles, manibus in cælum sublatis, & seipsum componens in figuram venerandæ crucis, sicut Moses, Amalec quidem fudit ac proffi- gavit, qui percipitur intelligentia, nempe diabolus: liberauit verò eos, qui detineban- tur sub eius potestate. Nam cum omnes cõuertisset à tenebris idololatræ & interitus, ad admirabilem lucem agnitionis filij Dei, subiecit eos Regi cælesti.

Nota, ut se
in crucis
formã cõ-
posuerit.
Exod. 17.

Oratio mo-
rituri ad
Clerum.

Acto. 20.
Traditioes
tenendæ.

Quamobrem cum omnia rectè gessisset, & fuisset præstantissimus præco veritatis, & quinquaginta annos honorasset sacrificium, postquam multos docuit & illuminauit fide in Christo, venit deinde ad finem vitæ suæ: & accersito vniuerso suo & venerando Clero, dixit eis: Patres & fratres & filij, inclinate aures vestras ad verba oris mei. Ecce ego ingredior viam patrum meorum, quomodo omnes, qui sunt in terra, de cetero vo- bis animum adhibete filij. State in fide firmi ac stabiles. Nemo vos decipiat verbis vanis & inanibus. Vos scitis, quãtas afflictiones sustinui in hac ciuitate, noctũ & interdiũ ro- gans benignum ac clementem Deum, ut aperiret mihi ostium verbi, ad significandum vobis mysterium Christi. Qui est autem à mendacis alienus & solus verus Deus, non despexit meas preces, sed vos apprehendit, & eum agnouistis: porro autem nunc fratres & patres, vos cõmendo Domino & verbo eius gratiæ, quod potest ædificare, & dare hæ- reditatem in omnibus sanctificatis. State ergo firmi & immobiles in fide: & validè tene- te Traditiones, quas à me accepistis: & quæ ex vobis elegit sacerdotem benignus & cle- mens Deus, ne vos eius pudeat, quoniam est ex vobis, & manet vobiscum, ut vos curet. Hæc ergo & his plura cum dixisset, apprehendens Auxibium, eius à Deo honoratum di- scipulum, osculatus est eum, & dicit: Fili & frater Auxibi, Te elegit benignus Deus hic sacerdotem. Tu verò de cetero pasces gregem Christi, quem acquisiuit proprio suo san- guine. Hæc cum magnus dixisset Auxibius, vnunquenque eorum est osculatus eius di- scipulus, qui fuit etiam successor. Tertio autem die audita est fama per totam ciuitatem, quod

quòd Auxibius sanctus eorū pater & magister est è vita humana excessurus, omnesq; simul congregantur cum fletu & planctu in ecclesia. Quos quidem cum vidisset & eis esset benè precatus, & deindè eos valere iussisset, tradidit in pace Domino suum spiritum, decimonono mensis Februarij.

Tunc accipientes venerandas & sanctas reliquias sancti patris nostri & Pontificis Auxibij, viri pij cum clero suo, cum eis iusta fecissent cum vnguentis & suffitibus & omni alia cura ac diligentia, eum deposuerunt in loculo, quem ipse beatus Auxibius sibi preparauerat, & extra arcam sic inscripserat: Adiuro vos per sanctum corpus & sanguinem Iesu Christi, nemo aperiat hanc arcam, donè consummiatus fuerit frater meus Themistagoras. Postquam autè fuissent depositæ venerandæ & sanctæ reliquiæ sancti Patris nostri Auxibij in loculo, adueniens Dei gratia in sanctas eius reliquias, fecit ex ipsis scaturire fontes curationum. Multi verò illo quoquè die sunt curati à varijs morbis & spiritibus immundis. Cùm autem audissent, qui circumcirca habitabant, viri & mulieres, de gratia curationum, quæ fiebant apud sanctas reliquias sancti Patris nostri Auxibij, magno studio veniebant in ciuitatem, vbi sitæ sunt sanctæ eius reliquiæ. Curabantur verò omnes gratia Domini & sancti intercessione.

Cùm autem ij quoquè audiuisent, qui Paphum habitabant, fieri multas curationes per sanctissimum & beatissimum patrem nostrum & Archiepiscopum Auxibium, congregati viri numero quadraginta, qui vexabantur ab immundis spiritibus, è Papho profecti, in Solensium ciuitatem veniebāt. Cùm ij verò venissent in quendam locum, qui circa quindecim milliaria distabat à ciuitate, occurrit eis sanctus Auxibius: & cùm ex eis exegisset malos & immundos spiritus, curauit omnes per Dei gratiam ei datam. Viri autem illi, cùm sensissent curationem, nempe quòd per sancti Auxibij obumbrationem mundati fuissent ab immundis spiritibus, cursu venerūt Solos, & eis exposuerūt omnia, quæ in via euenerunt: & omnes, his auditis, benignum & clementem Deū nostrum laudauerūt, qui talem dedit gratiam seruo suo Auxibio. & cùm accessissent, qui curati fuerant, in locum, vbi sitæ erant sancti reliquiæ, se pronos in faciem proiecerunt ante loculum, laudantes sanctum, & Deo emittentes hymnos gratiarum actionis, qui gloriam tribuit suo famulo: & deindè redierūt in pace in suam ciuitatem, letantes & Deum glorificantes. Vndè etiam ex eo tempore celebrant Paphij sanctam memoriam sancti Patris nostri Auxibij vsque in hodiernum diem.

Cùm autem vidisset beatus Themistagoras frater sancti, miracula, quæ fiebant in loculo, in quo sitæ sunt venerandæ reliquiæ sancti Patris nostri & Archiepiscopi Auxibij, & è sancta eius capsula perpetuò manare vnguentum cum miraculis, arbitratus se esse indignum, qui deponeretur cum beato Auxibio in vno loculo, iureiurando adegit Clericos sanctæ ecclesiæ, dicens: Patres & fratres, adiuro vos per Deum viuum & per sancti virtutem, vt post meū decessum nemo audeat aperire loculum sancti patris nostri Auxibij propter me: sed in alio loco ecclesiæ sepelire humile & abiectum meum corpus. Quamobrem vsque in hodiernum diem sic mansit sanctus loculus non apertus, sed ob-signatus signo Christi, qui ipsum glorificauit, magnumq; & præclarum reddidit. O beatam capsam, in qua est repositus thesaurus, qui non potest eripi, ex qua perpetuò scaturit fontes curationum. O venerandum & sanctum tumulum, qui congregat fidelem populum ad Dei honorem & gloriam: memoriam autem preciosarum, quæ in eo habitant, reliquiarum. O patrem & pastorem & magistrum & bonum medicum, qui in æternum memoratur cum encomijs. O ciuitas Solorum, qualem habes defensorem, & thesaurum, qui non potest consumi, in te repositum: & luminare, quod extingui nō potest, Sole lætius. Nam Sol quidem à nubibus & nocte sepè tegitur: Luminare verò beati, noctū & diū lucem habet, quæ non deficit, illuminans eos, qui versantur in tenebris, & lætificans vniuersam ciuitatem, & curas ægrotos per Iesum Christum, qui sanctos suos glorificauit. Ego autem quousquè laudo sanctum? Quidquid enim dixerò, non potero laudare pro dignitate sanctum patrem nostrum & admirabilem operum effectorem Auxibium. Hic verò deceperò finiamus orationem, laudantes patrem & filium & sanctum spiritum: cui gloria & potentia in secula seculorum, Amen.

De S. Gabino martyre habetur in Gestis S. Sufannæ
martyris, Tomo 4. die 11. Augusti.

MARTY.

Moritur S.
Auxibius.

Miracula
ad sanctas
eius reli-
quias.

En sanctus
post obitū
occurrit de-
moniacis,
eosq; sanat.

Venerandus
& sanctus
tumulus.